

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyilttéri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetők és a velünk
 összekötöttesben levő hird. irodák
 árengedményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: DR. KERSÉK JÁNOS.

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklámclókat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA R. T.

Október 6.

Nem véletlenül, hanem önként támad fel minden magyar ember hálaérzése október hatodikán, mert a nemzeti küzdelem gyászos betetőzésének visszaemlékezési napja ez, amikor szívünk, lelkünk meghatott érzéssel telik meg a tizenhárom vértanú szelleme iránt. Amint áll az, hogy míg a Golgothának megszentelt hegyét szét nem porlasztja az idők ereje s míg az ott ejtett drága vérhullatás le nem mosódik az emlékezettről: mindaddig az emberiség szomorú drámájának el nem odázható törvénye marad, hogy vér fakad azon kinyilatkoztatások nyomában, amelyeket megváltásként üdvözlünk, úgy minden igaz magyar szívben örökké kell élni az aradi tizenhárom emlékének, mert Magyarország sokat szenvedett testéből nemcsak az 1848-iki megváltás tényei után bugyogott ki a vér, hanem nagyon sokszor vérzik az ma is. Panaszra nem nyílik ajkunk, hisz az szent igazság, hogy nemzetünk épen olyan kevésbé volt oka a vérfolyásnak, a halálhörgésnek, mint Jézus Krisztus a keresztfának; de ki kell mondanom, hogy október hatodika fényes csillag a magyarságnak a jövő küzdelmeiben, amely a vértócsán és holttetemen kereszttel a vesztőhelyről s a bitófa alól soha el nem muló dicsőséggel sugározza be a magyar történelmet.

A mult, e meghalt örökkévalóság szent talaján állva gondolunk a magyar Golgotha megdicsőülésének napjára, mintha az elhunytak szellemei körülbeugródnak, akik átérték, átszenvedték mámoros lélekkel a szabadság első hajnalát, első tavaszát és azután meghaltak annak a virágaiért; mintha felkelnének az elhunyt hősök és megtanítanának bennünket arra, hogy milyen fenséges lehet az élet, ha élni tudunk. Fenséges volt életük: mert egy eszme, a szabadság eszméje meg-nemesítette; haláluk pedig megdicső-ülésük volt. Ezt az eszmét hagyták öröktől nekünk utódaiknak és most a szabadság szent eszméje forrasztja velük egybe szívünket és lelkünket, amely aranyhíd a mulandóság homályos birodalma és a jelen nemzedék élete között.

Kegyeletes dolog felujtani az elhunyt hősök dicső emlékezetét, bár Perikles szerint a haza nagysága és szabadsága a legszebb dicsőítő beszéd azok felett, akik érte elesetek. Ő mondá, hogy a dicső emberek sirja az egész föld és nemcsak a siremlékek felirata beszél róluk, hanem távoli helyeken

is él a lelkek mélyében dicsőségük feliratlan emléke. Nyomán bátran állíthatjuk, hogy október hatodikának vértanúi felett legszebb dicsőítő beszéd mindaz a szép és magasztos, amit a szabadság létrehozott és létrehozhat; mindaz a lelkesedés, amelyre még képesek vagyunk; mindaz az önállás, amelyet még kivivhatunk, mindaz a nagyság, ahová még felemelkedhetünk, mert ők minden szépnek alapját vitták ki: magát a szabadság eszméjét. Ez az eszme az őserő, amely felrázta nemzetünket tespedéséből; amely minden egyes hazafit az egészhez csatolt; amely a bennünk fejlődő, kimagasló, kitélé nőző emberit helyezte a kívülről nyugtató előítéletek és kiváltságok helyébe, amely életösztönt adott az egyének élni a hazáért, elesni az eszmékért, hogy ne röghöz tapadt rabja legyen az önkénynek és önzésnek, de magasra szárnyaló harcosa az erkölcsi és szellemi haladásnak, amely a véges korlátokat szétörve a fejlődés végtelenségébe ragad, ahol mindig jobbak, igazságosabbak és emberibbek leszünk. Ezt az eszmét érezték ők át, azért ennek a napnak erkölcsi hatalma van, már pedig az erkölcsi hatalom a szabadság becsének átérzése. Olyan érzélem ez, mint az ifjuság vagy a szerelem hódító mámorja, amelyet nem mérlegelni, de mindig frissíteni kell.

Épen azért október hatodikát szenteljük az ő emlékezetüknek, mert nem kell intoznunk, meglebbenteni azt a fátyolt, amely szenvedéseket, fájdalmakat, bitófákat takar s amelyek még akkor is gyászba borítanak Magyarországot földjét, ha az paradicsommá változott volna. Elhatározást a multból kell meritenünk s azután követnünk a megtalált példát. Akik hatvanégy évvel ezelőtt gyermekek voltak, ma már öregek; az akkori gyermekek fejét a hanyatló élet fehér hava borítja és az akkori férfiak ma már halottak. De a szellem, az eszme, a lélek soha meg nem hal, kitör a sírból, elhagyja temetői ágyát és eget kér. Mint a chalonsi mezőn, a levegőben ma is folyik a „Hunnok harca“; a magyar szabadságharc halottai, akik a magyar szabadságért áldozták fel magukat; a vértanúk, akik bitófán vértettek el, vagy akik szomorú száműzetésben találták meg sirjukat: ma is élnek. Csontujjaitak fenyegetőleg emelik azok felé, akik megtagadják őket és a szent hagyományt, — de áldólag terjesztik ki karjaikat azok felett, akik ma is megértik ezeknek a halhatatlan szellemeknek a levegőben zsongó beszédét és nemes kitartással munkálkod-

nak Magyarország jövő nagy-sága és felvirágoztatása érdekében, amely munkában részt kell vennie mindenkinek, aki szívén viseli a haza sorsát.

Ha van hely a világon, ahol minden magyar agy gondolatának, minden szív dobbanásának találkoznia kell egy felemelő, nemes érzésben, bármennyi válaszfalat emeljenek is közénk, úgy ez a hely a vértanúk sirja, ahová gondolatban elzarándokolni hazafias kötelesség.

Küzdelem a létért.

Írta: Müller Vilmos.

Folytatás.

Akiből pedig iparos vagy kereskedő lesz, a nagyobb számú iskolai hanyagságának, vagy gyengébb emlékező tehetségeinek köszöni sorsát. Nem is ambíció vezeti őket a pályákra, szegény hajtóröttek jobbadán, kik számára az egyedül üdvözítőnek vélt középiskolában nem termett fű; vagy gyengeségük tudatában meg sem kísérelték a mekkai zárándokutat.

E körülmény az oka azután annak, hogy gazdáink, iparosaink, kereskedőink közül még mindig nagy a száma azoknak, akik általános műveltség dolgában elmaradtak, akiknek nem fejlődhetett ki az izlése, nincs modora. Hányan vannak, akik saját üzletükön kívül más üzletet nem láttak, tapasztalatot nem gyűjtöttek, a világgal nem érintkeztek, akiknek látókörük annyira szűk, hogy csirájában elvész bennük minden vállalkozási hajlam; a kellő üzleti szellem hiján az élelmességet nem ismeri, vagy ha ismeri is, nem tudja azt a tisztesség fogalmával összeegyeztetni.

Ha azután az ilyen készségtelenségű egyének közé tisztességtelen ellenek furakodnak, akik megmételtyezik az üzleti szellemet, dülják, rombolják a tisztességes munka kezesét, megingatják bizalmát; akkor bizony nagyon nehéz érvényesülni, nagyon nehéz a közönség elfogultságát megtörni, a bizalmat visszahódítani.

Hogy a magyar társadalom és közélet e szörnyeteg állapotból kiemelkedhessék, egy új, meggyőződésben erős, előítéletektől ment, kötelességérző és hű, munkakedvelő és munkabíró, a nemzet valódi érdekéért lelkesedő s áldozatra kész az emberiség igaz nagy eszméitől áthatott s ezért a szabadságot és jogot megértő és mindenki megbecsülő, szóval testben és lélekben ép nemzedéket kell nevelnünk.

Hazug, százszorosán hazug az az oly sűrűn felhangzó, alaptalan állítás, hogy a magyar ember nem született kereskedőnek. Az üzleti tevékenységre való rátermettsége nem ősi természete, átöröklődött tulajdonsága vagy éppenséggel kiváltsága valamely

fajnak, hanem semmi más az akaratérő fékezéseinel és ránevelésénél a szakadatlan, sokszor apró-cseprő dolgokkal bibelődő munkára. Számos magyar család vesztét az okozta, hogy gyermekeibe nem oktatta belé az úgynevezett „nyárszolgálatos“ felfogást. Ezek az előkelő sarjadékok uri téltlenségben és uraskodó, nagyzó, rendetlen, a fillérrel sohasem számoló életmódjukkal igen jelentős vagyonok nyakára hágtak. S minthogy komoly munkára fegyelmezetlenek, adósságot adósságra halmoznak, maradékokból kegyelemkenyéren élnek, míg nyomorúságosan el nem vesznek. Az ilyen emberek természetesen, ha szerencsét próbálnak s belekóstolnak a kereskedésbe: csakhamar meglátják a munka sokféleségét, a kockázat nagyságát, a siker bizonytalanságát; erőtlenségül, bátortalanul visszarettennek a megcsalatközve más-más irányba terelődnek. Semmi kétségünk azonban, hogy a jövő fejlődése alaposan átalakítja a mostani helyzetet. A hirhadt, a jogi tultengéssel máris elértük, hogy sok jogvégzett ember, jogtudományi doktor, a kereskedelmi alkalmazott, a magántisztviselő pályára lép, mert a sok közhivatal és az ügyvédség nem láthat el minden jogászt kenyérről.

A fejlődés legközvetlenebbi fokán bizonyára megérjük azt, amiben sokan ma még kételkednek, hogy a magyar dzsentri is beáll kereskedőnek, mert az neki jó megélhetést s vagyonszerzésre való lehetőséget biztosít. Az élet szigorúsága rákényszeríti a most még arisztokrata gondolkodásúakat, hogy a demokratikus kereskedelemhez szegődjenek. S ha ez az idő beköszönt: a nobilis ur sem resteli majd, hogy a tőzsdére eljárjon. Londonban főnemesek is akadnak a börtönök között, s ott senki sem ütközik meg „ezen az állapoton.“

Az „örögök“ nevelésével bezzeg már elkéstünk. De itt vannak felszövő ifjaink és hazánk reménye s a pályájuk

delön lévő kereskedőink. Ezekre kell hatnunk előszóval és írással egyaránt. Az elmúlt korból reánk szakadt bagyományos felfogást dobjuk lomtárba s legyünk rajta, hogy a politikus magyar nemzet munkás nemzeté váljék.

Ez valóban nehéz dolog, mert hiszen nálunk új felfogást, új közszellemet kell megteremtünk. Ezt csak okos, türelmes, odaadó és önteláldozásra kész nevelői eljárással lehet elérnünk. De a munka nagysága ne riasszon bennünket vissza, sőt serkentessen minket s acélozza meg erőnket. Ha megkérdessük a szűzöt, hogy miért nem adja fiát a saját mesterségére, indokul keserű, nehéz életet emleget. Hát az igaz, hogy életmódunk berendezésében a könnyelműség az a fajta csempészte bele magát, mely azt tartja, hogy szerezzen pénzt bármilyen áron. A nyereség és nem a tisztességes munka bére a fő, az élelmesség a helyzet erkölcstelen kihasználásáig, az elvek megvesztegetéséig fajult. A közélet összetartó kapcsát, az erkölcsöket nem gondoljuk eléggé. Mag is lázul ez a kapocs nagy mértékben. A munka, a tudás, a jellem negligálás; a stréberség, a protekció ádáz küzdelme, a tisztességtelen verseny aratott bőven.

Ismétlem, egyedül társadalmunktól függ tehát, hogy eddigi balfelfogásával szakítva, ne csak szóval, de lelkével is tisztelje a „demokratikus“ munkát és tengődő iparunkat és kereskedelmünket. Nem annyira a lelkesültségtől, hanem inkább a munkáhozlátástól, nem a nagyhangú hazafiaskodástól, hanem a tettektől a tette való képességtől és készségtől függ sikerünk mértéke.

Igaz való: a munkában van az élet. Az egykor oly becsmélrt munkában, amelynek a XIX. század vitta ki megbecsülését és sokszorososan fokozta értékét. Eljőn majd annak is az ideje, — talán nem nagyon sokára — hogy nálunk idehaza megérti

mindenki, hogy emberi boldogulásunk összeforrása e földön a munka, s nem a pénz. Kétségtelen, hogy amikor ez az idő elkövetkezik, akkor hazánk fényre derül. Csak, hogy evögéből mulhatatlan meg kell változtatnia az egész társadalomnak eddigi fordó felfogását.

Különbösen tehetősebb polgárainknak és kiváltképpen maguknak a kereskedőinknek nem szabad idegenkedniök az iparos és kereskedő tisztos foglalkozásától, melyre legfeljebb csak a más pályára nem alkalmas gyermekeiket hajlandók szorítani; hanem ellenkezőleg, éppen tehetősebb fiaikból neveljenek gyárosokat és nagykereskedőket: s ne az amugy is már tulon-tulzsfolt jogi vagy egyéb diplomás pályán keressenek számukra boldogulást.

Vegyék hát végre kezükbe hazánknak kereskedő és iparállammá való átalakítását és ne rettenjenek vissza a kezdet elkerülhetetlen nehézségeitől, de még anyagi áldozatoktól sem, melyek ugyis busásan megfognak térülni.

Nem szabad tovább is fásult közömböséggel nézniök, mint vagyunk évről-évre növekedő szükségleteink kielégítése tekintetében kizárólagosan a földnek mindig bizonytalan termésére utalva, hanem hadd füstölögjenek országszerte mentől sürdibben a gyárkémények, a mi gyáraink kéményei s nem a mi éheltelenségünkre oly kitűnően számító idegenekéi, kiknek további terjeszkedését szintén végzetes dolog volna ezután is ölbe tett kézzel tűrni.

Legyen viruló nagy iparunk, de nekünk magunknak, s akkor lesz dolga és lesz bő keresete számos munkára áhító kéznek, melynek eddigé a kivándorlás az egyetlen menedéke. Nem szorulnak nyers termékeink sem annyira a mások kegyére, mert lesz fogyasztójuk idehaza is elég.

Ha valakinek, nekünk csakugyan életkérdésünk, hogy képesek leszünk-e hama-

T A R C A.

Martyrok dala.

Kalászos rónák magyar tengerárján
Csodáról álmodik a gályarab . .
S ezeryi új vihar ha tépi lelkét,
Az álom mindig egy s örök marad:
Csodás világról, melynek hajjalában
Magyar rónának új kalásza reng
S hangzik az ősei puszták szép danája,
Melyet a vértanuknak unokája
Szabad mezőkön diadalra zeng.

Ám lelke mélye bizton tudja, érzi:
Szabad mezőkig messze még az út . . .
Bús gályarabok fekete hajója
Nem egyszer rejtett köszálakra fut . . .
S zord tengerárba ékelrt szírt-fokáról,
Melyet a rab-vér tűzpirosra vált,
Hozsannát zengve büszke gránit-ormán
Milliók halnak hősi harci tornán
Örök-glóriás s vértanú-halált.

Kalászos rónák magyar tengerárja
Lappangó zátonyokkal van tele
S szabadságunknak suhanó hajóját
Messzire hajta viharok szele . . .
Végpusztulások lelke jár kísértőn,
Átok ill rajtuk, terhes és örök . . .
Óh van-e még egy hely Pannóniában,
Amelyen egyszer vészek viharában
Ami sötét hajónk meg nem törött?

Bronz-szirmú róza kell a szírtfokokra . . .
Rejtett sírokból haragot föl a vád,
Hogy nincs ahová hősök lelke szálljon
Napfénybe vonni felhős éjsz kát . . .
Bronz-szirmú róza kell a szirt fokára,
Melyen a napsugár örök marad
S egy könnyből fakadt nagy magyar esodában,

Az útmutató ejjeli sugárban
Bizton haladja majd a gályarab.

Majd egyszer én is hajual bitorában,
Melynek hitével szívem áltatom,
Az ősapámnak zengő oszlopához
Hozzá simítom lázas homlokom . . .
És hallgatom a gránit szent meséjét,
Amelytől fűlbusz a szolgávr:
Hogy vértől ázott nagy Pannóniában
Majd egyszer . . . diadalmas, nagy csatában
Utolszor hull a vértanú-babér.

Bronz-szirmú rózsát a nagy tengerárba!
Mely hangos szóval küzdelemre írt
És oltárképe legyen mindeneknek,
Kiknek bölcsője egykor erre ring . . .
Bronz-szirmú rózsát — mely nekünk világít
Hegy-völgyön és háborgó tengeren,
Mig sárba hull a zsrnok régi jáрма
S megtestesül az ősapáknak álma:
Hogy minden gályarab szabad legyen.

Dávid László.

Villa Keresztur in terra Susolgi.

Igy jegyezték be a nevét a legrégibb okmányok. Még valamikor egyezer-szem száz-hetvenötödik esztendejében az Urnak. Nem látszik becözó névnek. De bizonyos, hogy gyermekkori név. — A szép fekvésű kis város átküzködött vagy két századot. Nagyobb lett. Ez pedig titulus arra, hogy a neve legyen kisebb. S így a XIII. század közepén már „Oppidum Keresztur“nak is nevezik. Ez pedig talán már nem is áll oly messze a mai Szentkereszt elnevezésétől. — Mert hiszen soraink nekünk e szomszéd városokról akarnak egyet-mást elcsvegni.

De nagyon sietek ám lecsillapítani a kíváncsiságot avval az egyszerű kijelentéssel, hogy bizony maga a város oly feltűnő multja mellett sem tud valami feltűnő felmutatni. Kisebb dombot foglal el. Tővében a fenyvesek alatt Garam folyó és a lévai vasut kacórkodik. Szeszélyesen hol egymás mellett, hol egymást keresztelze, avagy eltérve egymástól messzire kanyarognak tova. Keleti oldalán pedig a garsamberzencei úgynevezett gyorsvonatok cammognak Ruttká felé nem éppen szelid prüszköléssel. — Mikor pediglen ezt a nevezetes vonalat építették, akkor még én iszonyú gyerek lehettem. Ezt a kis igazságot onnan sejttem, mert még mindig eszembe jut valami sárkány, vagy tudom is én miféle história ebből az időből. Akkor öltek meg — úgy mondták — valami csoda király-kigyót a sziklák repszatésánél. Hogy hány feje volt, nem tudom. Azt hiszem, csak az egyiket találták meg. A többi feltétlenül elveszett a nagy robbanásban. Hány birkát evett meg minden esztendőben, arra sem emlékszem. Életlenül találták a sziklák között. Tehát nem lehetett kivallatni. De akárhogy is van a dolog, én mégis úgy sejttem, hogy akkor nem hogy elpusztult, hanem megszületett egy hatalmas hegyi szörny, a ruttkai vonat, amely örökösen bújja az erdőt és fúrja a hosszu alagutakat és bizonyos letagadhatatlan fölénnyel nézi le a völgyekbe csendesen megvonult községeket s magát a valamivel távolabb fekvő Szentkeresztet is,

rosan saját lábunkra állani és magunkat szomszédaink fojtó gyámsága alól fől'szabadítani.

Munkára kell nevelni a magyar ifjúságot, amelynek van érzéke és ügyessége a gyakorlati pályákra.

Harsogó szóval kell hirdetni, hogy a derék kereskedő és a szakmányához értő iparos is „ur,“ ha nem is henyél, tétlenkedik és tereferél annyit, mint sok-sok hangzatos című uri proletár. Sőt éppen azért, hogy nem henyélnek, hanem a társadalmi gazdaság hasznos munkásai, igazán nemesek és nagyra becsülendők.

Ne a kard és a harci dicsőség legyen egyetlen ideálunk, hanem az ész, jog, kitartás és szorgalom eszménye legyen velünk a zajló élet harcában, abban a meg nem szűnő nagy küzdelemben, amelyet valamennyien a létért folytatunk.

Végzem a legnagyobb magyar, Széchenyi István gróf eme szavaival: „Többet ér a királyné, az országra nézve egy új nemzetség, amely munkával érdemeket szerez, mint egy ősi familia, amely ahelyett, hogy elődei példája által nagy tettekre buzdíttatnék, inkább magát minden áldozattól s munkától felemeltetnek hiszi.

Különfélék.

Vidéki előfizetőinket kérjük, hogy postahivataluknál az előfizetés megújítása iránt szíveskedjenek intézkedni, hogy a lap küldése fennakadást ne szenvedjen.

— A király névnapja. Pénteken, e hó 4. én, volt a király névnapja, amely alkalommal a plébánia templomában d. e. 9 órakor *Báthy László* prépost ünnepélyes szentmisét mondott, amelyen résztvettek: a honvédtisztek, a polgári hatóságok képviselői, a tanítóképző ifjúsága, a róm. kath. elemi, polgári leányiskolák tanulói és a női kereskedelmi szaktanfolyam növendékei.

Nos és ezek eltekintésével a város elég messze esik a mai kultúra egyéb zajos termékeitől. Tiszta levegőjét gyári füst nem zavarja. Jómódu földművelő népét nem nagyon nyugtalanítja a csillagokat ígérgető szocializmus. Libasorba épített csinos, tiszta paraszt házai a béke és a megelégedés őszinte hirdetői.

És a millióból bizonyos letagadhatatlan fűszeggel és merészséggel emelkedik ki ép a domb legmagasabb emelkedésén a püspöki várkastély és az impozáns templom. Egymással szemben. Mintegy üdvözölve a Garam felől érkező vendéget. — S e két épület is elég arra, hogy kedves és mégis imponáló emléket örökítsen meg az arra átmenők lelkében, akiknek legtöbbje talán nem is sejtji, hogy a legnagyobb magyar egyházfejedelemünk, Pázmány Péter otthonában vagyunk, in castro Aeporum Strigoniensium. Az esztergomi hercegprímások kedvelt kastélyában, amelyet ép Pázmány és Lippay áldozatkészsége emelt új életre az enyészett romjaiból. Csendes, bizalmas termei különben tanui valának Forgách Ferenc bíboros-hercegprímás utolsó perceinek. 1615. ben októberi napok egyikén itt nyújtotta feléje is markos kezét a hervadó ősi enyészet. — Idők multával pedig Ipolyi Arnold lelke varázsolt a pompás termekbe sok művészetet és tudomány szeretetet s evvel együtt a tavasszi napsugaras színek és életkedv lopódtak be az ódon falak közé.

Mise után a jelen voltak a himnuszot énekelték el.

— Az aradi vértanúk emlékkünepe alkalmából a lévai főgimnázium ifjúsága, holnap október 7.-én fél tíz órakor a főgimnázium rajztermében hazafias ünnepélyt rendez a 1) Himnusz. Eneklí a főgimnázium tanuló ifjúsága. 2) Ünnepi beszéd, mondja: Papp Dezső VIII. o. tan. 3) Tóth Kálmán: Az aradi tizenhárom. Költemény, szavalja: Moravék László V. o. tan. 4) Komócsy József: Szentelt hantok. Eneklí a főgimn. férfi kara. 5) Október 6. Irta és felolvassa: Bányai Sándor VIII. o. tan. 6) Ábrányi Emil: Tizenhárom. Költemény, szavalja: Kálnay Károly VIII. o. tan. 7) Gaal Ferenc: Andante religioso. Hegedűn játsza: Adler Hugó VIII. és harmadik osztályos kiséri: Hetzer Géza VIII. o. tan. 8) Szózat. Eneklí a főgimnázium tanuló ifjúsága. Az ünnepélyen a szülőket és az ifjúság iránt minden érdeklődő barátját szívesen látják.

— Gyászbeszéd. Barsvármegye társadalmának egyik legelőkelőbb családját fájdalommal tölti el báró Révay Simonné szül. Tajnay Ilona urasszonynak, elete 89. évében Budapesten szept. hó 24.-én történt halála. — Boldogul urasszonyunk életének legszebb időszakát közöttünk, Barsvármegyében élte át; résztvett bánatunkban és örömeinkben egyaránt. Az 50-es éveket teljes visszavonultságban töltötte a család; a 60—70-es éveket örömteljesebb napok váltották fel; résztvett, mint *Erzsébet* királynéknak legkedveltebb palotahölgye, az udvari ünnepélyeken, de szíve, lelke a nemzeti ünnepeket árasztja el legközvetlenebb melegségével. Tanui voltak még élő őrgeink annak a nagyarányú ünnepségnek, melyet 1873-ban Léva város közönsége, a *zászló-nyai tisztelt* a mi kegyes nagyasszonyunk, báró Révay Simonné töltötte be és nemes hazafias kijelentésével, hogy „mindent a hazáért“ nevét örök emlékvé tette. — A nemzeti kegyelet őrizze emlékezetét! — A megboldogult haláláról a következő gyászjelentést tettük: Báró Révay Simon cs. és kir. kamarás és neje szül. Szapary Ilma grófné csillagkeresztos és palotahölgy, gyermekeik: István, János és József, — özv. gróf Forgách Józsefné szül.

A kastély homlokzatát két, rombusz alakra épített torony őrzi. Ezekről köcsönzi várszerű merészességét. — A két torony kastélyal szemben ugyancsak két torony templom áll. Talán kevésbé merészen, de imponáló, nagy arányokban. S tulajdonképpen e templom az, amely e napokban ide irányítja figyelmünket az otthonias püspöki városka felé. Mert hiszen most az egész környék ünnepi központjába került a monumentális épület. Ünnepel és ünnepeletik.

1812—1912.

E két dátum az, amely közé a templom beleírta százéves történetét. Magában véve talán nem is oly sok egy templom történetében. De a 100 év mindig elég ahhoz, hogy aki átélte, ünnepelet lelkülettel álljon meg a határainál.

1806-ban Szentkereszt régi, a mainál kisebb, gotikus temploma fölött először megvillant a romboló csákány. — Amit megkimélt az idő, azt befejezte az ember. Egy pár hét s köhalmaz állt e templom helyén. . . De azért, hogy a köhalmazból mihamarabb egy szebb, egy nagyobb és magasabb, igen ha lehet, monumentális épület emelkedjék. — Szerdahelyi Gábor volt akkoron a város püspöke. Tett, buzditott és lelkesedett. A szépért rajongó lelkek lelkesedésével. Hiszen csak ő maga vagy hatvan ezer forintot adott a templomra.

A szekerek dübörögtek. Szólt a csákány és az ácsok szerszámai. Sűrűgtek, sa-

báró Révay Sarolta csillagkeresztos hölgy, özv. báró Révay Gyuláné szül. Berchtoldt Róza grófné csillagkeresztos és palotahölgy, gyermekei: báró Révay László cs. és kir. kamarás és neje szül. Pittel Lujza báróné, gróf Forgách Károlyné szül. Révay Margit báróné csillagkeresztos hölgy és férje gróf Forgách Károly cs. és kir. kamarás, báró Révay Helén és báró Révay Gyula, végül báró Révay Ferenc a maguk és az egész rokonság nevében mélyen szomorodott szívvel jelentik, hogy forrón szeretett, felejtethetetlen anyjuk, nagyanyjuk, anyósuk, illetve rokonuk nagyméltóságú szklabinjai és blatnyicai révai özv. báró Révay Simonné szül. tiszahelyesi és tajnai Tajnay Ilona csillagkeresztos hölgy és Ő Felsége néhai Erzsébet királyné legidősebb magyar palotahölgye folyó évi szeptember hó 24.-én délután ¼ órakor, a halotti szentségek ájtatos felvétele után, Ő Szentsége apostoli áldásával ellátva, életének 89-ik évében az Urban jobblétre szenderült. A megboldogultnak földi maradványai folyó hó 26.-án délután 3 órakor fognak a gyászházban: IV. ker. Múzeum-körút 2. szám alatt a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és Kisselmecre (Turócmegye) szállíttatván, ott folyó hó 27.-én délután 4 órakor újboli beszentelés után a családi sirboltba örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise áldozatok folyó hó 28.-án délelőtt 11 órakor fognak a kisselmeci kápolnában és az összes kegyuri templomokban, úgyszintén Budapesten az angol kisasszonyok templomában a Mindenhatónak bemutatni. Budapesten, 1912. szeptember 24.-én. Áldás és béke lengjen drága porai felett!

— A lévai szabadoktatási egyesület ma egy hete alakult meg a lévai főgimnázium rajztermében. Még Apponyi adta ki azt az ismeretes rendeletet, mely a középiskolák tanárait felhívta, hogy a művelt közönség részére előadásokat tartson, amint ezt a lévai k. r. főgimnázium és az állami tanítóképző tanári kara teljesítette is. A folyó évben azonban a tanári kar működésének körébe belevonta a helyi intelligenciát is és vele együtt megalakította a szabadoktatási egyesületet, amelynek elnökei a lévai főgimnázium és tanítóképző igazgatói. A ma egy hete megtartott érte-

jongtak az emberek. — Mert akkor még mindig oly lelkesek valának az emberek.

1812. szept. 14.-én elnémult a zaj. Ünnepi ruhába öltözött a város. A nép újjongása között konzekrálták a templomot.

Ami még hátra volt a munkából, az már mind csak amolyan utolsó simítás akart lenni. Csekély, jelentéktelenebb holmi.

1813-ban október 5.-ikén hangzott el az utolsó kalapácsütés. Akkor fejezték be a templom előtti hatalmas lépcsőt. — És e tompa kalapácsütésbe egyszerre csak belezöldt a kis lélekharang féjfalmas, penaszos hangja. Ép akkor halt meg hirtelen halálal a templom alkotója — Szerdahelyi püspök. Mintha csak nagyszerű művének befejezését várta volna, hogy azután a pihenést hirdető ősszel térjen pihenni ő is. — Egy rajongó nép zokogása kísérte utolsó útján. Egy nép szeretete hirdette emlékét soká.

Azután évek multak el. Hoaszú évek. Az emberek egyszer csak azt vették észre, hogy az idő az új templomot is már régire festette. Már csak egy-két év hiányzott az első százados multból. Itt volt az idő, hogy a templom történetébe beleírják a másik nagy dátumot. Azt a dátumot, amelyet vas-kos, durva betűkkel belévéselt volna falába maga az idő is. Akár tetszik valakinek, akár nem. De hogy mégis arany betűkkel lett beírva a nagy dátum, az az emberek érdeme.

Tavasszi napok egyikén ott sétált a

kezleten igen szép számmal vett részt az intelligens közönség. Az elnöki tisztet *Tóth Sándor* főgimn. igazgató és *Köveskúti Jenő* tanitóképzőintézeti igazgató töltötték be. A tegezükönyvet *Frank Antal* tanitóképzőintézeti tanár vezette. Elfogadta az értekezlet a *Pazar Zoltán* tanár által előterjesztett alapszabálytervezetet s nyomban megalakította a tisztikart és a választmányt. Elnök lett: *Tóth Sándor* főgimn. igazgató, társelnök: *Köveskúti Jenő*. Titkár: *Rassovszky Kálmán* főgimn. tanár. Jegyző: *Frank Antal* tanár. tagja a főgimnázium és a tanitóképzőintézet tanári kara, továbbá 12 tag a helybeli intelligenciából. Megválasztottak: *Bándy Endre*, *Báthy László*, *Birtha József*, *Bittó Gyula*, *Bódogh Lajos*, *Jaross Ferenc*, dr. *Karafiáth Márius*, dr. *Kersék János*, dr. *Kmoskó Béla*, ifj. *Lakner László*, *Liebermann Jakab* és *Pogány Virgil*. Az egyesület népszerű és tudományos előadásokat fog tartani, melyekről a helyi sajtó útján fogja értesíteni a közönséget.

— **Kinevezés.** A hercegprimás *Fába Simon* barsendrői plébános, — mint örömmel értesülünk, — kiváló érdemeinek elismerésül a nagyszombati érseki szentszékek ülnökevé nevezték ki. Ez a szép és megérdemelt kitüntetés ugy a papság, mint a nagy közönség körében öszinte örömet keltett.

— **Aranylakodalom.** *Weinberger Dávid* köztisztviselőben álló polgártársunk és neje, dr. *Weinberger Adolf* lévai tb. megyei főorvos és *Weinberger Zsigmond* lévai nagykereskedő szülei folyó hó 3-án ünnepelték házasságuk 50. évfordulóját gyermekei és unokái körében, kik az aranylakodalom alkalmából megbátó gyermeki szeretettel vették körül a jubílus házaspárt, akik hosszú ötven év után a Mindenható kegyelméből élő példa gyanánt állanak az egymás iránt való hűségben, gyermekeik iránt tanúsított önfeláldozó szeretetben miudnyajunk előtt. A nagy nap emlékére az istenfélő házaspár 500 korona jótékony alapítványt tett az isr. hitközségnek.

— **A be nem írott tankötelesek.** A város polgármesterének felhívása folytán a róm. kath. elemi fiu skola tanítótestületének tagjai e napokban irták össze azon

tanköteleseket, akik az 1912—1913. tanévre be nem iratkoztak. Az összeírókházról hátra, lakásról-lakásra járva teljesítették a munkálatot, amelynek eredménye az, hogy a város területén és a pusztákon összesen 162 tényleg be nem iratkozott tanuló lálátatot, akik között csak elenyészően csekély számmal vannak a mindennapi tankötelesek. A rendetlenül iratkozott legtöbbször most is az ismétlő-iskolába tartozó leányok, iparos- és kereskedőtanoncok közül kerül ki, mert ezeknek gazdái, illetőleg főnökei még mindig nem tudják vagy nem akarják megtanulni azt, hogy alkalmazottjaikat a rendes időben küldjék az iskolába.

— **Gyászhir.** Mély részvétellel vettük a szomorú hírt, hogy *Gyulányi Lajos* nyugalmazott kegyes-tanítórendi tanár, aki hosszabb ideig a mi főgimnáziumunknál is tanított és jól megérdemelt nyugalmát Léván öhajította tölteni, — életének 63 év, szerzetességének 44 ik évében hosszas szenvedés után f. hó 3-án Kissebenben meghalt.

— **Kitüntetés.** Ferdinánd bolgár király dr. *Haizel Kálmán* garamszentbenedeki esperesnek meleg sorok kíséretében a jubileumi emlékermet adományozta.

— **Kivándorlás vármegyéinkből.** Vármegyei kivándorlási utlevél-statisztikája a következő adatokat mutatja: Április hónapban 51, májusban 26, júniusban 15, tehát összesen 93-an kértek kiutlevélt. Ami a részleteket illeti, 2 egyén részére a kivándorlási engedélyt megtagadtattott, 3 egyén kérelme tárgyalás alatt áll, tehát a kiadott utlevelek száma 88. Kivándorlás céljából 78, látogatás céljából 3, szórakozás céljából 2, tanulmány céljából 2, gyógykezelés és üdülés végett 1 s élethivatalánál fogva 2 egyén kért utlevelet. Az előző évnegyedben kikért utlevelek száma 123 volt, tehát a kivándorlási számlák csökkent.

— **Körmöcbánya gyászja.** Id. *Hurtay Lajos*, Körmöcbánya főnyaraváros főszármvevője szeptember hó 27-én súlyos szenvedés után meghalt, tevékeny életének 61. évében. Az elhunyt felügyelője volt a körmöcbányai ág. h. ev. egyházközségnek. Szilárd, jellemével és munkásságával a városi polgárság legőszintébb tiszteletét biztosította magának, amely impozáns alakban nyílvánult meg 29.-én, d. u. tartott temetése alkalmával is. — Leányának az Ég békéjét, rokonainak megnyugvást!

— **Kinevezés.** *Dávid László*, a főgimnáziumnál alkalmazott világi tanár, lapunk egyik kiváló munkatársa — mint öszinte örömmel értesülünk — a kiskunfélegyházi községi főgimnáziumhoz neveztetett ki rendes tanárrá.

— **Sorozás.** A garamszentkeresztii járásban megejtett fősorozáson összesen 624 állításköteles jelent meg, ezek közül alkalmazásnak találtattott 158; az igazolt távollévoók száma 115; igazolatlan távollévoók 61. Az újbányai sorozásánál 74 előállított hadköteles közül alkalmazásnak találtattott 15.

— **Drágasági államsegély.** A barsvármegyei összes községi és hitefelezeti elemi iskolai tanitók és tanítónők részére, akik fizetéskiegészítő államsegélyben részesülnek s akiknek fizetése 1000—1100 korona, a vallás- és közoktatásügyi miniszter egyszerű mindenkorra 150, illetőleg 100 korona rendkívüli drágasági államsegélyt utalványozott személyenként. Az utalványozó miniszteri rendeletet a vármegye közigazgatási bizottsága az illetékes iskolászekeknek küldötte el azzal, hogy az érdekelteket erről értesítsék.

— **Az ideai bortermés.** Régen volt olyan rossz esztendejük a magyar szőlősgazdáknak, mint az idén. Szőlőnket ebben az évben egymásra érték a legulyosabb elemi csapások. Eőször a téli, majd később és még sokkal nagyobb mértékben az áprilisi fagyok tettek óriási kárt a szőlőkben, azután a peronoszpóra, szőlőmoly és sok helyen a szőlőilonca lépett fel oly rendkívüli mértékben, hogy lehetetlen volt ellenük sikerrel védekezni. Awit ezek a nagy csapások még meghagytak, azt az ország igen sok borvidéken ismételték és nagyrészt a jég verte el. Ehhez járul a folyton tartó abnormális hűvös és hetek óta alig szűnő-

telő esős időjárás, amely nemcsak kedvezőtlen volt a szőlő fejlődésére, hanem sok helyen a szőlő rothadását is okozta. Mindezeknél fogva immár köztudomású dolog, hogy ebben az évben sokkal kevesebb és silányabb borunk lesz, mint a mult évben volt. Bizonyítják ezt az állami borászati felügyelőknek készített hivatalos jelentései is. Kétségtelen ezekből, hogy a borárak lényegesen emelkedni fognak.

— **Kártyatánya.** A halászcserda és a volt uszoda mögött levő vízzel kerített térségnek gyöpsős és bokros része, amely teljesen kiesik a forgalomból, valóságos kártyatanyája nemcsak a munkakerülő síhedereknek, hanem az iparos- és kereskedő tanoncoknak is, akik ott vasár- és ünnepnapokon kompániákba verődve, szemenedett trágár beszélgetés közben a huszonzetet s más haszárd kártyajátékot oly nagyban üznek, hogy a bankok forgalma meghaladja a 10—20 koronát is. A tavasz elején már szóvá tettük ezt lapunk hasábjain és felhivtuk a tanyára a rendőrség figyelmét; de ugylátssik nem kíséri kellő figyelemmel ezt a buvó helyet, amely nagyon alkalmas arra, hogy a kártyázás mellett egyuttal a bűn tanyájául is szolgáljon. A szigorúságról ismert rendőrkapitánytól a legerélyesebb intézkedést várunk e tekintetben. A kompániák szétrobantásával alaposan takarítsa ki a városnak ezt a fiatalág szívvel-lelket mételvező kártyatanyáját.

— **Gyászhir.** *Kercsényi Ferenc*, m. kir. pénzügyminiszteri számvizsgáló, aki bo dugott *Missik János* lévai kereskedőnek egyik veje volt, mint részvétellel értesülünk, — f. évi szeptember hó 28.-án életének 55-ik évében, hosszas betegség után Budapesten meghalt.

— **Kitüntetett tanitók.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Fleischer János* ujjgyarmati és *Ondrejka János* garamnémeti r. kath. népiiskolai tanítóknak a magyar nemzetet népnevelés terén szerzett érdemeik elismerésül egyenként évi 200 korona tisztes jellegűvel bíró személyi pótlékat engedélyezett.

— **Az aranyosmarót-garamkovácsi vasut muunkálatai** erősen folynak és ha a következő hetekben az időjárás eléggé kedvező lesz, akkor az új vasuti szakasz november hónapban átadatik a forgalomnak.

— **Uralokdók táviratai.** Az európai uralkodók közül legtöbbet táviratot az orosz cár, akinek évenként átlag a táviratozás 100 ezer koronába kerül. A német császár 70, az angol király 60, Ferenc József császár-király 10 ezer koronát költenek évenként táviratokra. Legkevesebb költsége van a görög királynak, alig 500 kor.

— **A csendőrök családii pótléka.** Nagy örömet hozott e napokban a csendőrlégénység számára a posta. Megérkezett a varva-várt családii pótlék a szárnyparancnokaság alá tartozó összes nős és gyermekekkel megáldott csendőrtisztek részére. Fárasztó s nehéz szolgálatuk által valóban megérdemelték ezt a segítséget a derék csendőrök.

— **Cirkusz Léván.** *Gazdag* cirkusz-igazgató pénteken, f. hó 4-én kezdette meg a Kosenth Lajos-terén felállított cirkuszában előadásait. A cirkusz villanyvilágítással van berendezve. Van saját zenekara. A személyzet száma 40. Idomított lova 20. Az előadások eddig igen jól sikerültek. Ma két nagy előadás lesz és pedig d. u. 4 órakor és este fél kilenckor.

Színház.

Szombaton szept. 28.-án *Szomorj Desső Györgyike drága gyermek* című színműve került színpadra a cimszerpben H. Lengyel Irénnel, akinek vonzó, kedves játéka tette némileg elfogadhatóvá a silány, laza erkölcsű, rosszul és megkonstruált darabot. *Derecskei* jól adta a lehétt Mikárt. *Tárnav Lidia* (Mikárné) egyikét mutatta be legjobb alakításainak. *Bányai Etelka* Anna, az egyetemet végezt leány hálátlan szerepét annyir, mennyire elfogadhatóvá tette. *Kovács Margit* pajkos, jókedvű játéka szinte

templom tájékán az egyházmegye főpásztora dr. *Radnai Farkas*. Vele volt a város plébánosa, *Vetzel István* is. A leáldozó nap sugarai még ott vibráltak a Garam szürke habjai fölött. S a templom tornyai hosszú árnyékok vetettek a messze útra. Alkonyodott. S az alkonyat bűvös haugulatába panaszosan, búgva szólt bele az estharangszó. Némán és elfogódva haladt a két pap egymás mellett. S ekkor született meg a szép terv.

A százéves jubileumot valami szépen, valami hosszalmétón kell megünnepelnünk mondotta a főpap.

— En kifestetem. Szépen! Művésziesen — tette hozzá.

— En meg gondoskodom, hogy ehhez méltón a többi is megújuljon, — folytatta a plébános. S e kedves versenyben született meg a templom művészies renoválásának ügye.

Egy pár nap multán már levelek mentek a kiszemelt művészek otthonába. — S száz évek multával újra ott sürgött-forgott az alkotó emberi kéz a templom körül, hogy ha majd a nagy napon, 1912. évi szeptember 15.-én ünnepre szólítja a jubiláló népet a templom nagy harangja, akkor pazar, magasstos díszben fogadja őket.

Koza György.

tetszett. *Vértes* (Hübner) eredeti felfogással játszotta érthetetlen szerepét, amelyre több figyelmet pazarolt, mint amennyi ez a szerep érdemelt. *Petrán* (László) még kezdő színész, helyenként azonban eltalálta a hangot. Jó volt az első felvonás utolsó jelenetében, *Acsé* Mariška és *Aranyossy* Lenke kisebb szerepüket elfogulatlanul játszották.

Vasárnap délután *A kis Lord* ment másodsor. Este Jókai: *Arany ember*-ében gyönyörködhetett volna nagyszámú közönsége. Am ezt a gyönyörűséget a főösszámú kihagyás, a vontatott előadás és Hidvégi indiszpozíciója nagyon megzavarták. Jók voltak *Vértes Mihály* (Krisztyán Tódor), *Kovács S.* (Brazovics Athanáz) és *Tarnay Lidia* (Brazovicsné) — és nagyon kedves volt *H. Lengyel Irén* (Noémi).

Hétfőn Schnitzler Arthur életképét: *Anatol szerelmét* láttuk. A darab ötleteket hoz szinpadra összefüggés nélküli képekben. Hőse a szerelem prófétája akar lenni, de valljuk meg: a szerelem bo'ondja marad. Társadalmi felfogása még mozi-képen sem akceptálható. *Hidvégi* (Anatol) elemében volt, *Vértes Mihály* (Max) tehetséges színész, *H. Lengyel Irén* Annie szerepét remekül kreálja. Az előadásnak alig volt 30 főnyi közönsége. Egy egész felvonást, a II. képet, mely talán legpoétikusabb: a karácsonyi vásárt egészen kihagyták — törvszerűen, mert már a szinlapon sem szerepelt. Miért? ... Miért? ...

Keddén *Biró Lajos* darabja: *A Sárga Liliom* került szinre. *Bassay Lajos*, (Thurzó), *Vértes M.* (Perey), *Kovács Margit* (Judit) nagyobb közönségre méltó tehetséggel játszották meg fárasztó szerepeiket. *Bányai Etelkának* a szobalány szerepében sokat neveltünk. *Petrán Gyula* (a nagyherceg) állandóan egyhangú, élvezhetetlen. *Biró Lajosnak* jó dikciói vannak, de tendenciáját nem tudja lelkünkbe olyszítani. Minden szociális emberimádása mellett is elszentes nekünk a hős, aki nővére becsteienségét gyáván eltűri.

Szerdán ismét *Biró Lajos* hallgattuk *Rablóvagy*-jában. Jó összejátékában gyönyörködöttünk. *H. Lengyel Irén* (Anna) és *Hidvégi* (Kürt) remekeltek a *Vértes Mihály* (László gróf) jó partnerük volt. *Bassay* (Stefi gróf) sokszor megnevettetett. Egészen bizonyos azonban, hogy *Derecskei* és *Petrán* játékában sok a kifogásolni való.

Csütörtökön *Sardou* és *Najac* régi, sokszor látott vígjátéka került szinre, *A váljunk el*, mely igazán gyönyörűsége szolgálta a közönségnek. *Hidvégi* (Des Brunelle) és *H. Lengyel Irén* (Ciprienne) elegáns, biztos játékkal uralkodtak szerepük felett. *Lengyel Irén* sok tapost is kapott, mert meg is érdemelt, mert noha *Ciprienne* szerepe mindig hálás, ő azt teljesen új oldalról új felfogással eredetiktől mutattak be. Rutinnal játszott, nem pózolt s így a hatás teljes volt. A vacsorajelenet is trappansul sikerült, ami különben nem is volt illuzió, mert tényleg sen gene megvacsoráztak és csókolóztak. *Petrán Adhemar* szerepébe nem találta bele magát. Nem neki va'ó. Kedvesen és kis szerepében is elevenen játszott *Kovács Margit*, aki igen sok dalu színésznő s milder szerepben a helyén van. Jobbak voltak még *Vértes* és *Kovács* az inas és pincér szerepében. De különben kifogásunk egyik szereplő ellen sem lehetett, mert az előadás is tökéletesen jó volt.

Pénteken *Dumas Kaméliás hölgy* című darabjában bucsuzott el *Hidvégi* társulata tőlünk, mely alkalommal a *Hidvégi* párt szívélyes ovációkban részesítették tisztelői. *Hidvégi* társulata nem alkalmas a drámák előadására, az ő társulata könnyebb faju színművek bemutatására van szerveve. *Hidvégi* és *Hidvéginé* *Armand* és *Margit* szerepébe tehetségük legjavát vitték be, de bizony bajos a bájos és felülmúlhatatlan *Caitrit* ebben az idegítő szerepben elképzelni. A többiek még jobban kirittak a darabból. Egyik-másik szereplő mintha fából lett volna, mintha kezét lábát kölcsön kapta volna, oly ügyetlenül mozgott, hogy szinte kiritt közülük a *Hidvégi* pár játéka. Tőlünk *Aranyosmarótra* mentek, hol tegnap kezdették meg előadásuk sorozatát

Közönség köréből.

Nyilatkozat.

„A Lévai kath. Legényegyesület” szüreti mulatságra szóló meghívók szüvegében *Lévedésből* f. é. okt. hó 6-ka tüzetelt ki a mulatság napjával. E tévedést észrevevén az elnökség, haladéktalanul akként intézkedett, hogy a nem kézbesít tt meghívókban a fenti dátum f. hó 13 ára javítottassék.

A fenti tévedést egyesek alkalmának találták arra, hogy annak révén az egyesület vezetőségének hazafias érzületében keressék a tévedés okát. Az egyesület multja s eddigi működése a lévai közönség előtt elegendő arra, hogy ily váddal szemben a védekezést fölöslegessé tegye. A vezetőség pedig, bár a hazafias érzést az elemi kötelességének tartja amellyel dicsekedni nem szokás, úgy vélekedik, hogy ily egyesület vezetése a hazafias érzelmek ápolása terén mindig felért egynéhány *Sda* és *hir* megírásával.

Léván, 1912. okt. 5.

A vezetőség nevében:

Dr. Halász Vendel

a lévai kath. legényegyesület elnöke.

Köszönetnyilvánítás.

Jaross Ferenc elemi iskolai igazgató ur és *Svarba* Endre tanító ur a Léva-vidéki r. kath. népevelők egyesülete lévai körének f. évi szept. hó 28-án tartott gyűlésén értekezéseikért jutalmul nyert egy-egy tizkoronás aranyt a *József Főherceg* Tanítók Házának ajánlották fel. *Pivonka István* óbarsi tanító ur pedig 10 koronát adott a Ház javára. A jölelkű adományozóknak hálás köszönetüket nyilvánítják

Léva, 1912. okt. 3.

Deák Adolf, Végh Istvan,

a Barsmegeyi ált. Tanító-egyesület elnöke. a Barsmegeyi ált. Tanító-egyesület pénztárosa.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1912. évi szept.. hó 22-től 1912. évi szept. hó 29-ig Születés.

A SZÜLŐK NEVE	A gyermek neve	A gyermek neve
Éder Kálmán Kone Mária	fiú	József
Dávid Matild.	fiú	Károly
Svarba Endre Ghimesy E.	fiú	Géza László
Balászy Lajos Szeniczey I.	fiú	Endre Vilmos
	leány	Margit Erzeb,

Házasság.

Völégény és menyasszony neve

Vallása

Urbaniczky József Gráner J. r. k. ág. ev.
Dohány János Slehér Rozália ref. r. k.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Ho'ovicz Géza	4	apophartyagy.
Nadasdi István	25	szerviszivbaj
özv. Kollarik Istvánné	52	szerviszivbaj

Lévai piaciárak.

Rovatvesztő; Dr. Horváth Gyula cendörkapitány.

Buza m.-mészánként 20 kor. 40 fill.—
20 kor. 60 Kétszeres 17 kor. — fill. 18 kor. — fill. — Rozs 18 kor. 40 fill. 18 kor. 60 fill. Arpa 18 kor. — fill. 18 kor. 80 fill. Zab 22 kor. — fill. 23 kor. — fill. Kukorica 21 kor. 40 fill. 22 kor. — fill. — Lencse 30 kor. 60 fill. 31 kor. — fill. — Bab 26 kor. 60 fill. 26 kor. 80 fill. — Köles 13 kor. — fill. 14 kor. — fill.

Vetőmagvak 100 kilónként: Vörös lóhere természetitől arankamentes 175—180 Vörös lóhere, kis aránkás 165—175 Vörös lóhere, nagy aránkás 150—160 Luczerna természetitől arankamentes 130—138 Luczerna, világos szemű aránkás 115—120

Nyilttér.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Egyhe, oldó háziiser mindazoknak, kik emésztés zavarokban és az illó életmód egyéb következményeiben szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 korona.

Vidéki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Fájdalom csillapító bedörzsolés, fő és erőtlenítő, elismert, régi jóhírnevű háziiser szagát és hűlésebbi származó mindennemű betegségek ellen.

Eredeti üveg ára 2 kor.

Kapható minden gyógyszerárakban és drogeriában.

Főszétküldési hely MOLL A. gyógyszerész Cs. kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuachbuen 9.

3801—1912 tkvi szám.

Póthírdetmény!

A lévai kir. járásbírószag mint tkvi hatóság közhírré teszi, miszerint a kir. kincstár végrehajthatónak Bondéz Lajos vámosladányi lakos végrehajtást szenvedő elleni 104 korona s jár. iránti végrehajtási ügyében 3630—912 szám alatt kibocsátott árverési hirdetményben a vámosladányi 9 sztjkvben A 13 for 186 hrsz 13 ö. i. számú házban 1—4 részére 546 korona kikiáltási árban Vámosladány község házánál 1912 év október hó 24 napján délelőtti 9 órájára kifizetőt árverés az 1881 évi LX t. cz 167 § a alapján dr. Szilárd Samu végrehajtható érdekében is 129 korona 60 fillér töké követelése és járuléka kielégítése végett megartatni fog.

Jelen kérvény költségei végrehajtást szenvedettel szemben 10 koronában állapítatnak meg.

Kelt Léván a kir. járásbírószag mint telekkönyvi hatóságnál 1912 évi augusztus hó 26 napján Pogány A. k. kir. járásbíró. A kiadmány hitelűl.

Dodék kir. tkvvezető.

3557—1912 tkvi szám.

Árverési hirdetmény.

A lévai kir. járásbírószag mint tkvi hatóság közhírré teszi hogy a lévai takaréks és hitelintézet végrehajthatónak Német Albertné szül. Sebestyén Zsófia végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében benyújtott utóajánlati árverési kérvénye folytán a nevezett végrehajtható javára 3750 korona töké ennek 1909 évi aprilis hó 1-től járó 8 %, kamatai 183 korona 50 fillér eddigi per és végrehajtási az onattal 44 korona 10 fillérben megállapított árverés kértői valamint a még felmerülő további költségek kielégítése végett az 1881 évi LX t. cz 144 § és a Vhu alapján a végrehajtási árverést a végrehajtást szenvedő Német Albertné szül. Sebestyén Zsófiának a lévai kir. járásbírószag területén Nagysálló község határában fekvő és a nagysálló 109 sztjkvben A 6, 7, sor 1471. 1692. h számú lóherés és rét ingatlanbani 1/3 részre 251 korona a nagysálló 1080 sztjkvben A 1 i sor 1198 arszámu szántóföld nagygyepek dőlőbeni ingatlanbani 1/3 részére 572 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte még pedig a Vhu 26 § alapján akként hogy ezen határnapon a fenti ingatlanok a megállapított kikiáltási áron alul eladni nem fognak és amennyibe az ingatlanok ezen árverésen magasabb áron el nem adatnának az utóajánlatot tevő Bahik Andrásné szül. Német Ester fogvevőnek nyilvánítottai még azon esetben is ha az árverésen meg sem is jellebbe.

Ezen nyilvános bírói árverés 1912 évi október hó 22 napján délelőtti 11 órakor Nagysálló község házául lesz meg tartva.

Az árverési számdékokok tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át képzőben vagy az 1881 évi LX t. cz 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi 3333 számú I. M. R. 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kikiáltott keszhez letenni vagy az 1881 évi LX t. cz 170 §-a értelmébe a bánat pénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezésről kikiáltott szabályszerű elismervényt a kikiáltottai mely kötelezettség alól csak a Vhu 21 §-ában megnevezettek vrnak felmentve.

A kikiáltási árnál magasabb ígért esetén a bánatpénz a Vhu 25 §-ának megfelelően és az ott jelzett jogkövetkezmények terhe alatt kiegészítendő.

Kelt Léván a kir. járásbírószag mint telekkönyvi hatóságnál 1912 évi augusztus hó 8 napján Hoffmann s. k. kir. járásbíró. A kiadmány hitelűl

Bányai kir. tkvvezető.

Árverési hirdetés.

A levai áll. tanítóképző-intézet
szőlő termésének elárverezése
f. hó 6-án (vasárnap) d. u.
3 óraker fog az intézet
tanácstermében megtartatni.

Igazgatóság.

2824—1912. ttkvi szám.

Árverési hirdetés.

A levai kir. járásbírósg mint ttkvi hatóság köz-
hírré teszi hogy a kir. államkincstári végrehaj-
tatónak Szabó József és neje Csikos Eszter végrehaj-
tatónak elleni végrehajtási ügyében benyújtott ár-
verési kérvénye folytán a nevezett végrehajtható javára
134 korona 29 fillér tőke ennek 1910 évi szeptember
6-tól járó 5% kamatai 16 korona 30 fillér eddigi per
és végrehajtási az ezuttal 17 korona 30 fillérben meg-
állapított árverés kéri valamin a még telmerülődő
további költségeknek kielégítésé végett az 1881 évi
LX t. cz 144 § és a Vhn alapján a végrehajtási árve-
rést a végrehajtást szenvedő Szabó József és neje Csikos
Eszternek a levai kir. járásbírósg területén Léva vá-
ros határában fekvő és a levai 2759 sztjkvben A + 1
sor 2680 hrszám alatt foglalt szőlő ingatlanokra 364
korona a levai 894 sztjkvben A + 1 sor 2678b
hrszámu szőlő ingatlanokra 598 korona, a levai 911
sztjkvben A + 1 sor 2679 hrszámu szőlő ingatlanokra
1038 korona a levai 1579 sztjkvben A + 1 sor 2824b
hrszám alatt foglalt ház és szántó 2430 korona kiki-
áltási árban az árverést elrendelte még pedig a Vhn
26 § alapján akként, hogy ezen határnapon a fenti
ingatlanok a megállapított kikiáltási ár kétharmadánál
alacsonyabb áron eladatni nem fognak.

Ezen nyilvános bírói árverés 1912 évi október hó
31 napján délelőtti 8 óraker Léván a kir. ttkvi ható-
ság irattárában lesz megtartva.

Az árverési szándékozók tartoznak az ingatlanok
kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881.
évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett ártóllyammal számított
és az 1881. évi 3333 számú I. M. R. 8. §-ában kijelölt
óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezehez letenni
vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánat-
pénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről
kiállított szabályszerű elismervényt: átszolgáltatni, mely
kötelezettség alól csak a Vhn. 21. §-ában megneve-
zettek vannak felmentve.

A kikiáltási árnál magasabb ígért esetben bánat-
pénz a Vhn 25. §-ának megfelelően és az ott jelzett
következmények terhe alatt kiegészítendő.

Kelt Léván a kir. járásbírósg mint telekkönyv-
hatóságnál 1912. évi jún. hó 17. napján. Pogány s. k.
kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül:

Bányai

kir. ttkvvezető.

3577—1912. ttkvi szám.

Árverési hirdetés.

A levai kir. járásbírósg mint ttkvi hatóság köz-
hírré teszi hogy Földi Istvénné szül. Polcsák Julia,
Nemecskai Julia és Muka Mihály garamvezekényi la-
kosok által benyújtott árverési kérvény folytán az
1881 évi LX t. cz 144 § és a Vhn alapján a végrehaj-
tatási árverés joghatályával bíró önkéntes bírói árverést
a levai kir. járásbírósg területén Garamvezekény kö-
zség határában fekvő és a garamvezekényi 92 sztjkvben
A + 1 sor 96 hrsz 86 3. i. számú ház s udvarra és a
2—4 sor szám alatt foglalt közös legelő és erdő ille-
tőségére 541 korona, az ottani 209 sztjkvben A + 1 sor
661. hrsz 2 sor 637 hrsz 3 sor 599 hrszám alatt fog-
lalt szántókbaui 2448 részére 348 korona kikiáltási ár-
ban a minté ingatlanra 4342—912 ttkvi számú vég-
zéssel öz. Polcsák Jánosné szül. Juhász Julia javára
bekebelezett özvegyi jog fenntartása nélkül az árverést
elrendelte még pedig a Vhn 26 § alapján akként hogy
ezen határnapon a fenti ingatlanok a megállapított ki-
kiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladatni nem
fognak.

Ezen nyilvános bírói árverés 1912 évi október hó
29 napján délelőtti 10 óraker Garamvezekény község
házánál lesz megtartva.

Az árverési szándékozók tartoznak az ingatlanok
kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881.
évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett ártóllyammal számí-
tott és az 1881. évi 3333 számú I. M. R. 8. §-ában
kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott keze-
hez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a ér-
telmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges
elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-
szolgáltatni, mely kötelezettség alól csak a Vhn 21.
§-ában megnevezettek vannak felmentve.

A kikiáltási árnál magasabb ígért esetén a bánat-
pénz a Vhn 25 §-ának megfelelően és az ott jelzett
következmények terhe alatt kiegészítendő.

Kelt Léván a kir. járásbírósg mint telekkönyv-
hatóságnál, 1912. évi aug. hó 10. napján. Hoffmann
s. k. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül:

Dodék

kir. ttkvvezető.

Iskolázott leány

ki a négy polgári iskolai
jó bizonyítvánnyal ren-
delkezik, állást keres.
Cím e lap kiadóhivatalába.

Kiadó lakás.

3 szoba, konyha és mellékhelyi-
ségekkel azonnal kiadó.
Léva, László-utca 13.

Tanuló felvétetik azonnal

Steiner Sándor

órás- és ékszerésznl, Léván.

Császárfürdő. Budapesten Nyári
magyar irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú
Kénes hévízü gyógyfürdő; modern beren-
dezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők,
iszapborogatások, uszodák, külön hőgyék és
urak részére. Török-, kő- és márványfür-
dők: hőleg-, szénsavas- és villamosvizfür-
dők. A fürdő kitűnő eredménnyel haszná-
latnak főleg csuzos bántalmaknál és ideg-
bajok ellen ivó-kúra és légzőszervek hurutos
eseteiben a testi pangásoknál 200 kényelmes
lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak.
Gyógy és zenedij nincs. Prospektust ingyen
és bérmentve küld

Az igazgatóság.

2484.—1912. kig. szám.

Pályázati hirdetés.

Ujbánya szab. kir. r t. városnál a városi végrehajtói állás
teendőinek ideiglenes ellátása végett napi 4 koronával javadalmazott díjnak
lesz alkalmazandó.

Ezen díjnak teendőjét képezendi az adóügyi és egyéb végrehajtások
teljesítése s ilyenek nem léteben a pénztári hivatal irásbeli teendőinek ellátása.

A külterületeken végzett végrehajtások teljesítéseért a díjnak naponkint
2 korona napidíjat és 4 korona lópénzt felszámítani jogosult.

Felhívom pályázni kívánókat, hogy életkorukat, végzett tanulmányaikat,
eddig esetleges közszolgálatukat s erkölcsi és politikai magaviseletüket igazoló
okmányaikkal felszerelt kérvényeiket **hozzám legkésőbbben f. évi október
hó 15-ikének délutáni 5 órájáig** multhatlanul beküldjék.

A pályázók közül azok fognak előnyben részesülni, akik az adóvégre-
hajtási ügyekben jártassággal bírnak.

Ujbányán, 1912. október hó 2-án.

**A borfogyasztó közönség
figyelmébe.**

Ajánlom kitűnő minőségű boraimat
házhoz szállítva.

Börzsönyi zöld, fehér literenként 100 fill
Balatonmelléki „ „ 120 „
Neszmelyi Ó vörös „ „ 140 „

Helyben 5 liternyi rendelést házhoz
szállítom. Telefon on is megrendelhető.

Mély tisztelettel

Fertikó József

városi fogadó.

Kukorica-szárító

— eladó —

1 méter széles 4 méter magas
és 10 méter hosszú.

Bővebbet: Ladányi-utca 7.

Kiadó üzlet és lakás.

Kálnai utca 23 számú házban 1 üzlet-
helyiség hozzávaló lakással és pin-
cével és Ozman-téren szintén 1 üzlet
és lakás pincével és ugyancsak ott
1 lakás (2 szoba, konyha s pince) is
kiadó, Bővebbet Monaco Mosenal, Léva

Édes must

kapható Forgács-féle ki-
mérésben és szüretkor 20
hecto mustbor eladó, a vevő
a kádról elviheti.

Modern ház

a Mangorló utcában (17), 4 szoba
konyha, fürdő szoba, kamra, pin-
cze, üvegezett folyosó mellék-
épületben cselédszoba és mosó
konyha, parkirozott udvar, gaz-
dasági udvar kis zöldséges-kert,
kút az udvaron, folyó év november
hó 1-től bérbeadó, esetleg eladó.
Feltételek TOKODY IMRE vendéglősnél
tudhatók meg.

Kotiers Emil

polgármester.

Őszi ültetésre

gyümölcsfa ojtványok, rózsafák, díszcserjék és díszsorfák a leg-nemesebb fajokban kiváló szép és erőteljes példányokban kaphatók

Ő Fensége József Főherceg ur **kistapolosányi (Barsvármegye) kertészetében.**

Ugyanitt kitünő gyümölcsös is kapható.

„AZ OLLA“ szakorvosok által megvizsgálva és legjobbnak minősítve van. Két évi jóállás. Ara tucatonként 4.—, 6.—, 8.— és 10. korona

„OLLA“ GUMMI
különlegesség. A tudomány mai állása szerint bebizonyított legjobb létező Gummil óvszer.

Követelje azonban hogy a szállítója önnek csakis OLLA-t adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékű silány utánzatot mint „ép oly jól“ feldicsérni. Az elárúsító helyek kimutatásáért. Árjegyzéket és eredeti propaganda reklámot ingyen küld az „OLLA“ gummigyár Wien. H/437 Praterstrasse 57 Kapható Léván: KNAPP I. drogeriájában s PICK EDE illatszerész-üzletében.

Harisnyakötést

és mindennemű **kötő-gépmunkát** elvállal

NYITRAI NÁNDORNÉ
Léva, László-utca 13.

Eladó ház.

Léván Teleky utca 10. sz. ház melybe jelenleg évek óta fenálló hentes üzlet van szabad kézből eladó. — — —
Bővebbet ott az üzletben.

Üzlet áthelyezés!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy — — évek óta fennálló — —

üveg és porcellán üzletemet

a Városháza épületébe (volt LANG-féle kávéház helyiségébe) helyeztem át.

A n. é. közönség további szives pártfogását kéri

Kiváló tisztelettel — — — —

Vámos Mór

üveg-, porcellán- és játékaru kereskedő Léván.

Köhögés

rekedtség, katarut és elnyálokodás, görcs és hörghurut ellen ne vásároljon mást, mint a finomizű Kaiser-féle **Mell Caramellet** a „Három fenyő“-vel

6050 drb. orvosok és mágincsoktól származó bizonyítvány igazolja a biztos eredményt. Csomagokban 20 és 40 fill. Dobozban 60 fillér. Kapható: Dezséri Bolemann gyógyszer-tárában és Knapp Ignác drogeriájában L é v á n.

Bendalin
a legjobb fémkompozitó minden elképzelhető tárgy mázolására. Állandóan tartós izzó forróvágnak, valamint nedvességnek ellentálló ezüstfesték.

Semmi sem pótolhatja!

BENDALIN

legjobb folyékony kályhaezüst festéket.

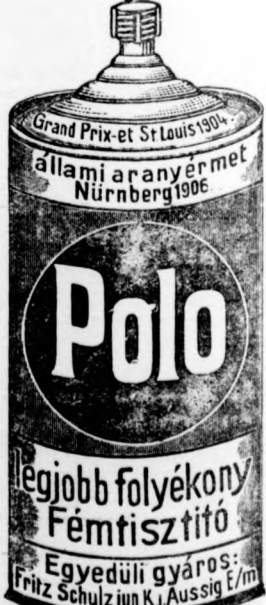
Nem pattan le vörösre izott kályhákról sem, hanem kibülésük után ismét szép ezüstfényű marad.

Nem robban. Használatban rendkívül kiadós.

Kapható:

Stern Józsefnél, Léván.

Egyedüli gyárosok: Georg Benda, Lutz-Werke bronzfestékgyár, WIEN, Traismauer, N.Oe. Prag.

Grand Prix-et St. Louis 1904. állami aranyérmes Nürnberg 1906.

Polo

legjobb folyékony Fém tisztító

Egyedüli gyáros: Fritz Schulz jun. K. A. Aussig E. M.

Mindenütt Kapható Kérjen ingyenpróbát

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33. L É V Á N. Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktárom céljára épült házamban nagy választéku állandó géпкиállitás van berendezve.

Hazai gyártmányu gépek:

Világhírű „RAPID“ lánczos kutak. „Alfa Separator“ tej és vajgazdasági gépek. — Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban. — Hofherr és Schrantz-féle gőzcséplő készletek, Ganz-féle motorok minden nagyságban, valamint minden e székba vágó gépek és géprészek.

Thomassalakot

őszi és tavaszi szállításra **kilópercen-
tenként 38 fillérért bérmentve**
bármely állomásra, ugyiszintén **super-
fosfát, kálisó, kainit és egyéb
műtrágya féleket a legjutányo-
sabbban ajánl**

Berceller Márton Ipolyság,
(Ingyen vegyelemezés.)

Szállítás és fuvarozás

valamint **költözködések**
legfigyelmesebben és jutányos
árban elvállal

Spitz Armin szállító

Léva, Szepesi u. 22.

WASHALL

legjobb mosószer

Washall Company Wien
II. Kurzbaugasse 3.

Kapható: KNAPP drogeriában LÉVA.

A Budapesti Asztalos
Ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK

és hitelszövetkezet

az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja, 12 éve fenáll
felhívja a n. é. butorvásárló közönség figyelmét a
VIII., József-körút 28. (Békkocsis-u. sarok), valamint
IV., ker. Ferenciek tere 1. sz. (Királyi bérpalota)
ujjonnan átalakított helyiségeiben rendezett

lakásberendezési kiállítás

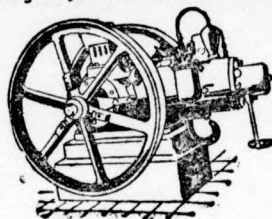
megtekintésére, raktárunk mely a legnagyobb az országban, a
legegyszerűbből, a legnagyobb kivitelű, művészek által ter-
vezett és szakbizottság által felülvizsgált butorokból áll.

**Teljes lakásberendezéseket művészi
tervek szerint készítünk,**
minden darab jótállás mellett adatik el.

CLIMAX

nyersolajmotorok és lokomobilok 3-70 HP.

Magasnyomású nyersolajmotorok 15-150 ló-
erőig

legolcsóbb és
legmegbízhatóbb
üzemeltetési
biztosít-
ják. Üzemköl-
ség leérőkén
1-2 fill. Alán-
dában zavartalan
üzemlő - Pénz-
ügyleti feltűye-
let nélkül! Egy-
szerű kezelés! Sok-
száz gép üzemel!

Költségvetések és árlisták díjmentesen.

Bachrich és Társa
betétitársaság motorgyári fióktelepe
BUDAPEST

VI. Váci-körút 59/tt

== Ajánljuk: ==

legolcsóbb napi árak számi-
tásával elsőrendű, direkt
forrásokból beszerzett
fűszer- és gyarmatárúinkat,

valamint állandóan friss **csemege-sajt,**
naponta érkező **felvágott** és egyéb
csemegeárúinkat.

Közvetlen kávéimportunk folytan

k á v é i n k

ugy ár, mint minőség tekintetében
versenyen kívüliek!

**Legjobb Mauthner-féle kerti és
vetemény magvak!**

Gépolaj, gépkenőcs, tavotzatsir
carbolineum, aszfalt-fedéleméz,
gummi- és aszbesztáru, petroleum,
benzin, carbit és kátrány vegyi
termékek, gyanta, kénpor, kék
és zöld gálicz, raffia-háncs, min-
dennemű festékáru,

portland és románczement
állandó nagy gyári raktára.

M. kir. marhasó és lőpor-árnda.

DISZKOSZORUK

fa- és érczkoporsók gyári áron!

VARRÓGÉPEK

5 évi jótállással

Kern Testvérek

fűszer-, csemege és vasnagykereskedése

Telefon 14. L É V A. Alapított 1881.

Ajánljuk továbbá ujonnan berendezett vas-
áruházunkat.

Állandó raktárt tartunk legfinomabb **nickel, alumi-
nium, email, öntött és lemez**

konyhaedényekből,

egyensúly-, táblás és tizedes mérlegekből, legjobb minő-
ségű sajtolt lapát, szél répvilla és répakiemelő, fejsze
csákány, kapaáru, fűrés, reszelő, metsző olló, ojtó
**kés, összes kerti, mezőgazdasági, méhészeti, tej-
gazdasági, bádagos- és kőmives szerszámok, épü-
let- és butorvasalások olajozók, kenőszelenczék, gép-
szijak, szivattyúk, kendertömlők, tömítő anyagok, viz-
mentes ponyvák, csigafurók, kalapácsok, saluk, állók,**
kereskedelmi öntvények stb. vascikkekiből,

Legelőszerebb többször csavart horg. drótfonat-
kerítés és tüskés huzal raktár.

**Fényképészeti cikkek, kerékpá-
rok, pneumatikok nagy raktára.**

**Szives megkeresésre készséggel szolgálunk spe-
ciális árajánlattal. Nagyban vételnél külön ajánlat.**